

1. IDENTIFIKÁCIA LÁTKY/ ZMESI A SPOLOČNOSTI/ PODNIKU

1.1 Identifikátory výrobku

Názov výrobku : Laurylsíran sodný

Č. CAS : 151-21-3

1.2 Relevantné identifikované použitia látky alebo zmesi a použitia, ktoré sa neodporúčajú

Identifikované použitia : Laboratórne chemikálie, Výroba látok

1.3 Podrobnosti o dodávateľovi karty bezpečnostných údajov

Spoločnosť : Centralchem, s.r.o.
Cementárska cesta 16
974 01 Banská Bystrica

Telefón : +421253414156
Číslo faxu : +421253413657

1.4 Núdzové telefónne číslo

Núdzový telefón : +421254774166

2. IDENTIFIKÁCIA NEBEZPEČNOSTI

2.1 Klasifikácia látky alebo zmesi

Klasifikácia podľa Nariadenia (ES) č.1272/2008 [EU-GHS/CLP]

Horľavé tuhé látky (Kategória 1)

Akútna toxicita, Orálne (Kategória 4)

Akútna toxicita, Kožný (Kategória 3)

Dráždivosť kože (Kategória 2)

Vážne poškodenie očí (Kategória 1)

Toxicita pre špecifický cieľový orgán - jednorazová expozícia (Kategória 3)

2.2 obsah štítku

Značenie podľa Nariadenia (ES) č.1272/2008 [CLP]

Piktogram

Výstražné slovo

Rizikové vety

H228

H302

H311

H315

H318

H335

Horľavá tuhá látka.

Škodlivý po požití.

Toxický pri kontakte s pokožkou.

Dráždi kožu.

Spôsobuje vážne poškodenie očí.

Môže spôsobiť podráždenie dýchacích ciest.

Bezpečnostné oznámenie(a)
P210

Uchovávajúte mimo dosahu tepla/iskier/otvoreného ohňa/horúcich

P261	povrchov. Nefajčite.
P290	Zabráňte vdychovaniu prachu.
P305 + P351 + P338	Noste ochranné rukavice/ ochranné okuliare/ ochranu tváre.
Ak	PO ZASIAHNUTÍ OČÍ: Niekoľko minút ich opatrne vyplachujte vodou.
P312	používate kontaktné šošovky a ak je to možné, odstráňte ich. Pokračujte vo vyplachovaní. Pri zdravotných problémoch, volajte NÁRODNÉ TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÉ CENTRUM alebo lekára.
Doplňkové údaje o nebezpečenstve	žiadny

2.3 iné riziká - žiadny

3. ZLOŽENIE/ INFORMÁCIE O ZLOŽKÁCH

3.1 Látky

Vzorec	: C ₁₂ H ₂₅ NaO ₄ S
Molekulárna hmotnosť	: 288,38 g/mol

Súčasť	Koncentrácia
Laurylsíran sodný	
Č. CAS	151-21-3
Č.EK	205-788-1
	-

4. OPATRENIA PRI PRVEJ POMOCI

4.1 Opis opatrení prvej pomoci

Všeobecné odporúčania

Poradte sa s lekárom. Ukážte túto kartu bezpečnostných údajov ošetrojúcemu lekárovi.

Pri vdýchnutí

Pri nadýchnutí dopravte postihnutého na čerstvý vzduch. Pokiaľ postihnutý nedýcha, poskytnite umelé dýchanie. Poradte sa s lekárom.

Pri kontakte s pokožkou

Omývajte mydlom a veľkým množstvom vody. Postihnutého okamžite dopravte do nemocnice. Poradte sa s lekárom.

Pri kontakte s očami

Vyplachujte dôkladne veľkým množstvom vody po dobu najmenej 15 minút a poradte sa s lekárom.

Pri požití

NEVYVOLÁVAJTE zvracanie. Nikdy nepodávajte nič do úst osobe v bezvedomí. Vypláchnite ústa vodou. Poradte sa s lekárom.

4.2 Najdôležitejšie príznaky a účinky, akútne aj oneskorené

kýchanie, Ukázalo sa, že sodná soľ dodecylsulfátu spôsobuje precitlivosť pľúc vedúcu k hyperaktívnemu poškodeniu dýchacích ciest a pľúcnej alergii, ktoré sú spojené s únavou, nevoľnosťou a bolesťivosťou. Zreteľné symptómy expozície môžu pretrvávať viac ako dva roky a môžu byť aktivované rôznymi nešpecifickými podnetmi z okolí, ako napríklad výfukovými plynmi, parfumami alebo pasívnym fajčením.

4.3 Údaj o akejkoľvek potrebe okamžitej lekárskej starostlivosti a osobitného ošetrovania

údaje sú nedostupné

5. PROTIPOŽIARNE OPATRENIA

5.1 Hasiace prostriedky

Vhodné hasiace prostriedky

Použite postrek vodou, penu odolnú alkoholu, suchý chemický prášok alebo oxid uhličitý.

5.2 Osobitné ohrozenia vyplývajúce z látky alebo zo zmesi

Oxidy uhlíka, Oxidy síry, Oxid sodný

5.3 Rady pre požiarnikov

Pri hasení požiaru použite v nevyhnutnom prípade izolačný dýchací prístroj.

5.4 Ďalšie informácie

Neotvorené nádoby sa môžu ochladzovať rozprašovaním vody.

---

6. OPATRENIA PRI NÁHODNOM UVOLNENÍ

6.1 Osobné bezpečnostné opatrenia, ochranné prostriedky a núdzové postupy

Používajte prostriedky na ochranu dýchacích ciest. Zabráňte tvorbe prachu. Zabráňte šíreniu výparov/hmly/plynu tekutiny. Zabezpečte primerané vetranie. Odstráňte všetky zdroje zapálenia. Evakuujte osoby do bezpečných priestorov. Vyvarujte sa dýchaniu prachu.

6.2 Bezpečnostné opatrenia pre životné prostredie

Keď je to možné bezpečne urobiť, zabráňte ďalšiemu presakovaniu alebo rozliatiu. Nenechajte vniknúť produkt do kanalizácie. Zabráňte vypúšťaniu do okolitého prostredia.

6.3 Metódy a materiál na zabránenie šíreniu a čistenie

Pozmetajte a odstráňte lopatou. Zastavte únik materiálu a pozberajte ho vysávačom v protivýbušnom prevedení alebo pozametajte zamokra a uložte do nádoby na zneškodnenie podľa miestnych/národných predpisov (viď oddiel 13). Uschovávajúte vo vhodnej a uzavretej nádobe na zneškodnenie. Zadržte unikajúce množstvo, odstráňte elektricky isteným vysávačom alebo za mokra kartáčom a preneste do nádoby na zneškodnenie podľa miestnych / národných predpisov (viď oddiel 13).

6.4 Odkaz na iné oddiely Zneškodniť

podľa kapitoly 13.

---

7. ZAOBCHÁDZANIE A SKLADOVANIE

7.1 Bezpečnostné opatrenia na bezpečné zaobchádzanie

Zabráňte kontaktu s pokožkou a očami. Zabráňte tvorbe prachu a aerosólov. V mieste tvorby prachu zaistite dostatočné odsávanie. Uchovávajúte mimo dosahu zdrojov zapálenia - Zákaz fajčenia. Vykonaňte predbežné opatrenia proti statickej elektrine.

7.2 Podmienky na bezpečné skladovanie vrátane akejkoľvek nekompatibility

Skladujte na chladnom mieste. Uschovávajúte nádobu tesne uzatvorenú na suchom a dobre vetranom mieste.

hygroskopický

7.3 Špecifické konečné použitie(-ia)

údaje sú nedostupné

---

8. KONTROLY EXPOZÍCIE/ OSOBNÁ OCHRANA

8.1 Kontrolné parametre

Zložky s parametrami podliehajúcimi kontrole na pracovisku

Neobsahuje žiadne látky s hraničnými hodnotami expozície na pracovisku.

8.2 Kontroly expozície

Primerané technické zabezpečenie

Zabráňte kontaktu s pokožkou, očami a odevom. Pred pracovnými prestávkami a okamžite po manipulácii s produktom si umyte ruky.

Prostriedok osobnej ochrany

Ochrana očí / tváre

Ochranný štít na tvár a bezpečnostné okuliare. Použite nástroje na ochranu očí testované a schválené príslušnými štátnymi normami ako sú NIOSH (US) alebo EN 166(EU).

Ochrana kože

Používajte ochranné rukavice. Rukavice je nutné pred použitím prehliadnuť. Používajte správnu techniku zvliekania rukavíc bez dotyku vonkajšieho povrchu rukavíc, aby ste zabránili kontaktu kože s týmto produktom. Po použití kontaminované rukavice zneškodnite podľa SLP a platných zákonov Ruky umyte a osušte.

Pri použití vo forme roztoku alebo zmesi s inými látkami a pri podmienkach odlišných od podmienok uvedených v EN 374 obráťte sa na dodávateľa rukavíc schválených EK. Toto odporúčanie má informačný charakter a musí byť prehodnotené priemyslovým hygienikom, ktorý pozná špecifickú situáciu predpokladaného použitia zákazníkom. Toto nemá byť interpretované ako schválenie žiadneho špecifického použitia.

Ochrana tela

Kompletný ochranný odev proti chemikáliam, Ohňovzdorný antistatický odev, Typ ochranného prostriedku sa musí voliť podľa koncentrácie a množstva nebezpečnej látky na príslušnom pracovisku.

Ochrana dýchacích ciest

Ak sa rizikový posudok dýchacích prístrojov čistiacich vzduch ukáže ako vyhovujúci, použite viacúčelový dýchací prístroj, ktorý chráni celú tvár (US) alebo vložku dýchacieho prístroja typu ABEK (EN 14387) ako rezervu pre kontrolu systému. Ak je dýchací prístroj jediným zdrojom ochrany, použite dýchací prístroj, ktorý ako zdroj využíva vzduch a chráni celú tvár. Použite dýchacie prístroje a pomôcky, ktoré testovali a schválili ako vhodný štandard štátne organizácie ako napr. NIOSH (US) alebo CEN (EU).

---

9. FYZIKÁLNE A CHEMICKÉ VLASTNOSTI

9.1 Informácie o základných fyzikálnych a chemických vlastnostiach

a) Vzhľad	Forma: pevný Farba: biely
b) Zápach	údaje sú nedostupné
c) Prahová hodnota zápachu	údaje sú nedostupné
d) pH	7,2
e) Teplota topenia/tuhnutia	Teplotu tavenia/rýchlosť tavenia: 204 - 207 °C - lit.
f) Počiatočná teplota varu	údaje sú nedostupné a destilačný rozsah
g) Teplota vzplanutia	180 °C
h) Rýchlosť odparovania	údaje sú nedostupné

i) Horľavosť (tuhá látka, plyn)	Látka alebo zmes sú horľavé pevné látky kategórie
j) Horné/dolné hranice zápalnosti alebo hranice výbušnosti	1. údaje sú nedostupné
k) Tlak pár	údaje sú nedostupné
l) Hustota pár	údaje sú nedostupné
m) Relatívna hustota	0,370 g/cm ³
n) Rozpustnosť vo vode	rozpustný
o) Rozdeľovací koeficient: log Pow: 1,6 n-oktanol/voda	
p) Teplota samovznietenia	údaje sú nedostupné
q) Teplota rozkladu	údaje sú nedostupné
r) Viskozita	údaje sú nedostupné
s) Výbušné vlastnosti	údaje sú nedostupné
t) Oxidačné vlastnosti	údaje sú nedostupné

9.2 Ďalšie bezpečnostné informácie

údaje sú nedostupné

10. STABILITA A REAKTIVITA

10.1 Reaktivita

údaje sú nedostupné

10.2 Chemická stabilita

údaje sú nedostupné

10.3 Možnosť nebezpečných reakcií

údaje sú nedostupné

10.4 Podmienky, ktorým sa treba vyhnúť

Teplota, plamene a iskry. Extrémne teploty a priame slnečné svetlo.

10.5 Nekompatibilné materiály

Oxidačné činidla

10.6 Nebezpečné produkty rozkladu

Iné produkty rozkladu - údaje sú nedostupné

11. TOXIKOLOGICKÉ INFORMÁCIE 11.1

Informácie o toxikologických účinkoch

Akútna toxicita

LD50 Orálne - potkan - 1.288 mg/kg

LC50 Vdychovanie - potkan - 1 h - > 3.900 mg/m³

LD50 Kožný - králik - 580 mg/kg

Poleptanie kože/podráždenie kože

Koža - králik - Podráždenie pokožky - 24 h

Vážne poškodenie očí/podráždenie očí

Oči - králik - Riziko vážneho poškodenia očí. - Pokyny OECD pre skúšanie č. 405

Respiračná alebo kožná senzibilizácia

Dlhodobejšia alebo opakovaná expozícia môže spôsobiť alergické reakcie u určitých citlivých jedincov.

Mutagenita zárodočných buniek

údaje sú nedostupné

Karcinogenita

IARC: Žiadna zo zložiek obsiahnutých v tomto produkte nebola IARC identifikovaná pri hladinách

vyšších alebo rovných 0,1% ako pravdepodobný, možný alebo potvrdený karcinogén.

Reprodukčná toxicita

údaje sú nedostupné

Toxicita pre špecifický cieľový orgán - jednorazová expozícia

Vdychovanie - Môže spôsobiť podráždenie dýchacích ciest.

Toxicita pre špecifický cieľový orgán - opakovaná expozícia

údaje sú nedostupné

Aspiračná nebezpečnosť

údaje sú nedostupné

Možné ovplyvnenie zdravia

Vdychovanie	Môže mať škodlivé účinky pri vdychovaní. Spôsobuje podráždenie dýchacích ciest.
Požitie	Škodlivý po požití.
Koža	Jedovatý pri kontakte s pokožkou. Vyvoláva podráždenie pokožky.
Oči	Spôsobuje vážne podráždenie očí.

Príznaky a symptómy expozície

kýchanie, Ukázalo sa, že sodná soľ dodecylsulfátu spôsobuje precitlivosť pľúc vedúcu k hyperaktívnemu poškodeniu dýchacích ciest a pľúcnej alergii, ktoré sú spojené s únavou, nevoľnosťou a bolesťivosťou. Zreteľné symptómy expozície môžu pretrvávajúť viac ako dva roky a môžu byť aktivované rôznymi nešpecifickými podnetmi z okolí, ako napríklad výfukovými plynmi, parfumami alebo pasívnym fajčením.

Ďalšie informácie

RTECS: WT1050000

---

12. EKOLOGICKÉ INFORMÁCIE

12.1 Toxicita

Toxicita pre ryby	úmrtnosť NOEC (koncentrácia s nezistiteľným účinkom) - Oncorhynchus mykiss (pstruh duhový) - 19,5 mg/l - 96 h úmrtnosť LOEC - Pimephales promelas (střevle) - 4,6 mg/l - 8 d LC50 - Oncorhynchus mykiss (pstruh duhový) - 3,6 mg/l - 96 h
Toxicita pre riasy	Inhibícia rastu LOEC - Pseudokirchneriella subcapitata - 2,68 mg/l - 6 d

12.2 Perzistencia a degradovateľnosť

Biologická odbúrateľnosť	Výsledok: 90 % - Ľahko biologicky odbúrateľný.
--------------------------	--

12.3 Bioakumulačný potenciál

Bioakumulácia	Cyprinus carpio (kapor) - 72 h Biokoncentračný faktor (BCF): 3,9 - 5,3
---------------	---

12.4 Mobilita v pôde údaje sú nedostupné

12.5 Výsledky posúdenia PBT a vPvB

údaje sú nedostupné

12.6 Iné nepriaznivé účinky Toxický pre vodné organizmy.

---

13. OPATRENIA PRI ZNEŠKODŇOVANÍ

13.1 Metódy spracovania odpadu

Výrobok

Spaľujte v spaľovni chemických odpadov, ktorá je vybavená prídavným spaľovaním a práčkou plynov. Pri zapaľovaní buďte opatrní, pretože tento materiál je vysoko horľavý. Prebytky a neregenerovateľné roztoky ponúknite zavedenej firme na zneškodňovanie odpadov.

Znečistené obaly

Zneškodnite ako nepoužitý výrobok.

---

14. INFORMÁCIE O DOPRAVE

14.1 Číslo OSN

ADR/RID: 2926

IMDG: 2926

IATA: 2926

14.2 Správne expedičné označenie OSN

ADR/RID: HORĽAVÁ PEVNÁ LÁTKA, JEDOVATÁ, ORGANICKÁ, I. N. (Laurylsíran sodný)

IMDG: HORĽAVÁ PEVNÁ LÁTKA, JEDOVATÁ, ORGANICKÁ, I. N. (Laurylsíran sodný)

IATA: HORĽAVÁ PEVNÁ LÁTKA, JEDOVATÁ, ORGANICKÁ, I. N. (Laurylsíran sodný)

14.3 Trieda(-y) nebezpečnosti pre dopravu

ADR/RID: 4.1 (6.1)

IMDG: 4.1 (6.1)

IATA: 4.1 (6.1)

14.4 Skupina obalov

ADR/RID: II

IMDG: II

IATA: II

14.5 Nebezpečnosť pre životné prostredie

ADR/RID: nie

IMDG látka znečisťujúca more: nie

IATA: nie

14.6 Osobitné bezpečnostné opatrenia pre užívateľa

údaje sú nedostupné

---

15. REGULAČNÉ INFORMÁCIE

Tento bezpečnostný list spĺňa požiadavky nariadenie (ES) č. 830/2015.

15.1 Nariadenia/právne predpisy špecifické pre látku alebo zmes v oblasti bezpečnosti, zdravia a životného prostredia

Korigendum k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemických látok (REACH);

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí, o zmene, doplnení a zrušení smerníc 67/548/EHS a 1999/45/ES a o zmene a doplnení nariadenia (ES) č. 1907/2006 a v znení neskorších predpisov; NARIADENIE VLÁDY Slovenskej republiky č. 355/2006 Z. z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci;

Zákon č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov;

NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2015/830, ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH).

15.2 Hodnotenie chemickej bezpečnosti

údaje sú nedostupné

---

16. INÉ INFORMÁCIE

Ďalšie informácie

Informácie, nachádzajúce sa v karte bezpečnostných údajov, sú zostavené podľa najlepších znalostí výrobcu, neuplatňujú však nárok na úplnosť a používateľ ich má chápať iba ako pomôcku. Centralchem, s.r.o. neručí za škody, ktoré vzniknú pri zaobchádzaní alebo pri styku s chemikáliami.